

# พระราชบัญญัติและกฎกระทรวงเกี่ยวกับพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

## พระราชบัญญัติ พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

พ.ศ. ๒๕๐๔

### ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๐๔

เป็นปีที่ ๑๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพลังงานปรมาณู เพื่อสันติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“พลังงานปรมาณู” หมายความว่า พลังงานไม่ว่าในลักษณะใดซึ่งเกิดจากการปลดปล่อยออกมาในเมื่อมีการแยก รวม หรือแปลงนิวเคลียสของปรมาณู

“วัสดุต้นกำลัง” หมายความว่า

(๑) ยูเรเนียม ธอเรียม สารประกอบของยูเรเนียมหรือธอเรียม หรือวัสดุอื่นใด ที่มีคุณสมบัติเป็นวัสดุต้นกำลังตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๒) แร่หรือสินแร่ ซึ่งประกอบด้วยวัสดุตามที่ระบุไว้ใน (๑) อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามอัตราความเข้มข้นซึ่งกำหนดโดยกฎกระทรวง

“วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ” หมายความว่า

(๑) พลูโตเนียม ยูเรเนียม ซึ่งมีความเข้มข้นของยูเรเนียม ๒๓๓ หรือยูเรเนียม ๒๓๕ สูงกว่าที่มีตามธรรมชาติสารประกอบของธาตุดังกล่าว หรือวัสดุอื่นใด ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ทั้งนี้ ไม่รวมวัสดุต้นกำลัง

(๒) วัสดุใดๆ ที่มีวัสดุตามที่ระบุไว้ใน (๑) อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมเข้าไป ทั้งนี้ ไม่รวมวัสดุต้นกำลัง

“วัสดุพลอยได้” หมายความว่า วัสดุกัมมันตรังสีทุกชนิดนอกจากวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ ซึ่งเกิดจาก

การผลิตหรือการใช้วัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และหมายความรวมถึงประธานกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ

(๑) กำหนดให้วัสดุซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าเป็นวัสดุนิวเคลียร์พิเศษเป็นวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ

(๒) กำหนดให้วัสดุหรือแร่ หรือสินแร่ดังต่อไปนี้เป็นวัสดุต้นกำลัง

ก. วัสดุซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าเป็นวัสดุที่มีคุณสมบัติเป็นวัสดุต้นกำลัง

ข. แร่หรือสินแร่ซึ่งประกอบด้วยยูเรเนียม ธอเรียม สารประกอบของยูเรเนียม หรือธอเรียม หรือวัสดุตาม (ก.) อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างซึ่งมีความเข้มข้น ตามอัตรากำหนดและซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าเป็นวัสดุต้นกำลัง

(๓) กำหนดเงื่อนไขและวิธีการขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ ปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ความปลอดภัยในการผลิตการมีไว้ในครอบครองหรือการใช้วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ พลังงานปรมาณู วัสดุพลอยได้ หรือวัสดุต้นกำลังซึ่งพ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติในทางเคมี หรือกระทำด้วยประการใดๆ แก่วัสดุต้นกำลังให้พ้นจากสภาพ ที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติในทางเคมีและกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวรายงานต่อคณะกรรมการตามระยะเวลาที่เห็นสมควรถึงปริมาณของวัสดุที่ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองว่า ได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงเท่าใดในระหว่างระยะเวลานั้น รวมทั้งเหตุแห่งการเพิ่มและการลดนั้นด้วย

การกำหนดตามมาตรานี้ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการ พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เรียกโดยย่อว่า “พ.ป.ส.” มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวแก่พลังงานปรมาณูเพื่อสันติตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในทางวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และนิติศาสตร์ ไม่เกินสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ อธิบดีกรมโลหกิจ เลขาธิการพลังงานแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม เจ้ากรมอุตุฯ นิคมวิทยา เลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติ เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ และเลขาธิการสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้เลขาธิการสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

**มาตรา ๖** ประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี  
กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

**มาตรา ๗** นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖ ประธานกรรมการ และกรรมการ  
ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือ  
ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท เมื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก  
ตำแหน่งก่อนวาระคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคก่อน อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตน  
แทน

**มาตรา ๘** การประชุมทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการ  
ทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการ ที่มาประชุมเลือกกรรมการ  
คนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน  
ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

**มาตรา ๙** นอกจากอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้โดยเฉพาะ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่  
โดยทั่วไปดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบาย ก่อให้เกิด ส่งเสริมและควบคุม

ก. การวิจัย การทดลอง การตรวจ การสำรวจ และการรวบรวมสถิติเกี่ยวกับแหล่งที่จะได้มา  
ซึ่งวัสดุต้นกำลัง

ข. การจัดหาวัสดุต้นกำลัง

ค. การผลิตและใช้วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้และพลังงานปรมาณู

ง. การวิจัยเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในเรื่องการกำหนดวัสดุนิวเคลียร์พิเศษและวัสดุต้นกำลัง

(๓) วางระเบียบควบคุมและดำเนินกิจการให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในใบอนุญาตที่  
ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดมาตรฐานต่างๆ อันพึงใช้โดยเฉพาะเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู

(๕) ส่งเสริมและเผยแพร่เกี่ยวกับพลังงานปรมาณู

**มาตรา ๑๐** คณะกรรมการอาจตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้  
ให้นำบทบัญญัติมาตรา 8 มาใช้บังคับแก่การประชุม ของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

**มาตรา ๑๑** ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ให้คณะกรรมการมีอำนาจมีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ  
มาให้ถ้อยคำและให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดๆ มาเพื่อประกอบ การพิจารณาได้

**มาตรา ๑๒** ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) ผลิต มิไว้ไว้ในครอบครอง หรือใช้วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ พลังงานปรมาณู วัสดุพลอยได้ หรือ  
วัสดุต้นกำลังซึ่งพ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติในทางเคมี

(๒) กระทำด้วยประการใดๆ แก่วัสดุต้นกำลังให้พ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติในทางเคมี  
ทั้งนี้ เว้นแต่จะ ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

ใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

**มาตรา ๑๓** ห้ามมิให้ผู้ใดนำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่ง  
วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้หรือวัสดุต้นกำลัง เว้นแต่จะ ได้ รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

ในการอนุญาต คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อประโยชน์ความปลอดภัยไว้ใน  
ใบอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติ ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรานี้ นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร นำหรือส่งเข้ามาใน  
ราชอาณาจักรซึ่งวัสดุตามใบอนุญาต โดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน เงื่อนไขในใบอนุญาตให้ถือว่า  
ผู้รับใบอนุญาต นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งวัสดุนั้น  
แล้วแต่กรณี โดยมีได้รับอนุญาต ตามความในมาตรานี้

**มาตรา ๑๔** เพื่อประโยชน์แก่การระงับหรือป้องกันอันตรายซึ่งอาจมีแก่บุคคลหรือทรัพย์สินหรือ  
เพื่อคุ้มครองอนามัยของบุคคล คณะกรรมการมีอำนาจมีคำสั่ง เป็นหนังสือ ให้ผู้รับใบอนุญาต ซึ่ง  
ออกให้ตามมาตรา ๑๒ ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเกี่ยวแก่กิจการที่ได้รับอนุญาต  
ดังต่อไปนี้

(๑) เปลี่ยนแปลงซ่อมแซมหรือบูรณะอาคาร เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

(๒) จัดหาหรือสร้างสิ่งใดๆ ขึ้นใหม่

(๓) งดการใช้หรือการผลิตไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งใน (๑) และหรือ (๒)

คำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตาม (๑) หรือ (๒) ให้คณะกรรมการกำหนดระยะเวลาให้ผู้รับ  
อนุญาตปฏิบัติตามคำสั่งนั้นด้วย และเมื่อมีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมีอำนาจขยาย  
กำหนดเวลานั้นได้

**มาตรา ๑๕** ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ซึ่งได้สั่งตามมาตรา  
๑๔ (๑) หรือ (๒) ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดหรือที่ คณะกรรมการขยายให้หรือใน  
กรณีที่ได้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดตามมาตรา ๔

(๔) คณะกรรมการมีอำนาจมีคำสั่ง เป็นหนังสือให้เพิกถอนใบอนุญาตเสียได้

ในกรณีที่ได้มีคำสั่งของคณะกรรมการให้เพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคก่อน ให้ผู้รับใบอนุญาตจำหน่ายวัสดุพิเศษพิเศษ วัสดุพลอยได้หรือวัสดุต้นกำลัง ซึ่งผู้รับใบอนุญาตครอบครองหรือใช้ตามใบอนุญาตนั้นภายในกำหนดเก้าสิบวัน ถ้ามิได้จำหน่ายภายในกำหนดนี้ ให้วัสดุดังกล่าว ตกเป็นของแผ่นดิน

**มาตรา ๑๖** ในกรณีที่มีคำสั่งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) หรือ (๒) และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด หรือที่คณะกรรมการขยายให้ ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติแล้วผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติ หรือ ปฏิบัติไม่ครบถ้วนหรือถูกต้องตามคำสั่ง ไม่ว่าจะคณะกรรมการจะได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๕ หรือไม่ก็ตาม ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นได้ โดยครบถ้วน ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในการนี้ให้ผู้รับใบอนุญาตรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้คณะกรรมการ เท่าที่คณะกรรมการได้ใช้จ่ายไป

**มาตรา ๑๗** ในการปฏิบัติตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของทางราชการหรือเอกชนเพื่อสอบถามหรือตรวจสอบในเรื่องการผลิต การมีไว้ในครอบครองหรือใช้ซึ่งวัสดุพิเศษพิเศษพลังงานปรมาณู วัสดุพลอยได้ วัสดุต้นกำลัง หรือในเรื่องเกี่ยวกับการระงับหรือป้องกันอันตราย ซึ่งอาจมีแก่บุคคล หรือทรัพย์สินหรือการคุ้มครองอนามัยของบุคคล หรือเพื่อปฏิบัติอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การเข้าไปในสถานที่ตามความในวรรคก่อน ถ้ามิใช่เป็นการเร่งด่วน หรือไม่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการ โดยลับล้น เพื่อระงับหรือป้องกันอันตราย ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้ผู้ครอบครองสถานที่ ทราบล่วงหน้าตามเวลาอันสมควร และพนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปได้ก็เฉพาะในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

**มาตรา ๑๘** พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงและในการปฏิบัติตามอำนาจในมาตรา ๑๗ ต้องแสดงบัตรประจำตัว เมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

**มาตรา ๑๙** ให้มีสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ โดยจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการ สำนักงานรัฐมนตรี มีหน้าที่ดำเนินกิจการ ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงาน อื่นๆ

**มาตรา ๒๐** ให้มีเลขาธิการ สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติคนหนึ่ง มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

**มาตรา ๒๑** ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๒๒** ผู้ใดนำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งวัสดุพิเศษพิเศษพิเศษวัสดุพลอยได้ หรือวัสดุต้นกำลัง โดยมิได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษ

จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๒๓** ให้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้ หรือวัสดุต้นกำลังในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จัดให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองวัสดุเช่นว่านั้นภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคก่อน ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัสดุ นิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้ หรือวัสดุต้นกำลัง มิได้ยื่นคำขอใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองก็ดี หรือคณะกรรมการมีคำสั่งไม่อนุญาตให้มีไว้ในครอบครองก็ดี ให้ผู้มีไว้ในครอบครองจำหน่ายวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้ หรือวัสดุต้นกำลัง ซึ่งตนมีไว้ในครอบครองภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลา ตามความในวรรคก่อน หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการสั่งไม่อนุญาตแล้วแต่กรณี ถ้ามิได้จำหน่ายภายในกำหนดนี้ ให้วัสดุดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน

ห้ามมิให้นำมาตรา ๑๒ เฉพาะที่เกี่ยวข้องแก่การมีไว้ในครอบครองซึ่งวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลังวัสดุพลอยได้ มาใช้แก่บุคคล ที่ครอบครองวัสดุเช่นว่านั้นอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

**มาตรา ๒๔** ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

**ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ**

**จอมพล ส.ชนะรัชต์**

**นายกรัฐมนตรี**

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การใช้พลังงานปรมาณูเพื่อประโยชน์ในทางสันติเป็นความจำเป็น และสมควรส่งเสริมเพื่อการพัฒนาของประเทศ และโดยที่การใช้พลังงานปรมาณูเพื่อประโยชน์ในทางสันติจำเป็นต้องมีการควบคุมให้การใช้เป็นไปตามหลักวิชาและปลอดภัย จึงต้องมีกฎหมายว่าด้วยการนี้

(เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๓๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ เมษายน ๒๕๐๔)